

Landbruget står bag hver sjette private arbejdsplads i landdistrikterne

To ud af tre arbejdspladser i landbrugskomplekset (landbruget og de tætknyttede forarbejdningserhverv) er placeret i de danske landdistrikter. Samlet set står landbrugskomplekset for 16,9 pct. af de private arbejdspladser i landdistrikterne. Det viser en ny opgørelse, som giver et nyt og mere præcist billede af landbrugets betydning på landet.

Landbrugskomplekset står for mere end 86.000 jobs i Danmark. Landbrugskomplekset er defineret ved den primære landbrugsproduktion inkl. maskinstationer samt den tætknyttede aktivitet i forarbejdningserhvervene (mejerier, slagterier, sukker- og stivelsesfremstilling).¹

En stor andel af disse jobs ligger i de egne af Danmark, hvor der kan være langt mellem arbejdspladserne. Hele 68,5 pct.² af landbrugskompleksets arbejdspladser er placeret i de danske landdistrikter.

Landbrugskomplekset står for i alt 16,9 pct. af de private arbejdspladser og 13,1 pct. af den totale beskæftigelse i landdistrikterne.

Tabel 1
Fordeling af landbrugskompleksets arbejdspladser i landdistrikter og byområder

Antal arbejdspladser og i pct., 2024

	Landbrugs- komplekset	Private arbejdspladser	Arbejdsplad- ser i alt	Arbejdspladser i land- brugskomplekset som andel af private ar- bejdspladser	Arbejdspladser i landbrugskomplek- set som andel af arbejdspladser i alt
Landdistrikter	56.683	334.739	431.684	16,9 pct.	13,1 pct.
Byområder	25.927	1.791.134	2.511.277	1,4 pct.	1,0 pct.
Småøer	148	984	1.259	14,9 pct.	11,7 pct.
Kan ikke fordeles	3.342	106.863	191.745		
Total	86.100	2.233.720	3.135.965	3,9 pct.	2,7 pct.

Anm.: Data inkluderer selvstændige, medarbejdende ægtefæller samt lønmodtagere. Afgrænsningen er lavet ud fra personernes primære tilknytning til arbejdsmarkedet. Totaler er beregnet med L&F input-output model ud fra foreløbige opgørelser af nationalregnskabet. De arbejdspladser, der ikke kan fordeles, er forskellen mellem de arbejdspladser, der kan placeres ved hjælp af Danmarks Statistiks Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik (RAS) og de beregnede arbejdspladser fra input-output model-metoden.
Kilde: L&F pba. Danmarks Statistiks Registerbaseret Arbejdsstyrkestatistik og L&F's input-output-model.

¹ Uden landbruget ville de tætknyttede forarbejdningserhverv erhverv ikke have de nødvendige råvarer fra landbruget og dermed ikke eksistere i Danmark.
² Andelen er beregnet ud fra de arbejdspladser, der kan placeres i sogne, og defineres som landdistrikt, byområde eller småøer ud fra Danmarks Statistiks Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Ny og forbedret opgørelse af landdistrikter

Tidligere har vi opgjort arbejdspladser fordelt på typer af kommuner (by-, mellem-, land- og yderkommuner). Denne opgørelsesmetode tager dog ikke hensyn til, at der i kommunerne både kan være by- og landområder. I denne opgørelse regner vi på sogneniveau og hvert sogn kategoriseres som enten et landdistrikt, et byområde eller en småø ud fra definitionen i "Regional- og landdistriktpolitisk redegørelse 2025" fra det tidligere By-, Land- og Kirkeministerie.

Ved at benytte arbejdspladsernes fordeling på sogne øges præcisionen, hvilket giver et mere præcist billede af landbrugets betydning for den lokale beskæftigelse. I den kommunalfordelte beskæftigelse vil landbrugets betydning blive undervurderet i kommuner med større byer og overset i landdistrikter, der ligger i kommuner klassificeret som bykommuner.

Tabel 2
Fordeling af landbrugskompleksets arbejdspladser på kommunetyper

Antal arbejdspladser og i pct., 2024

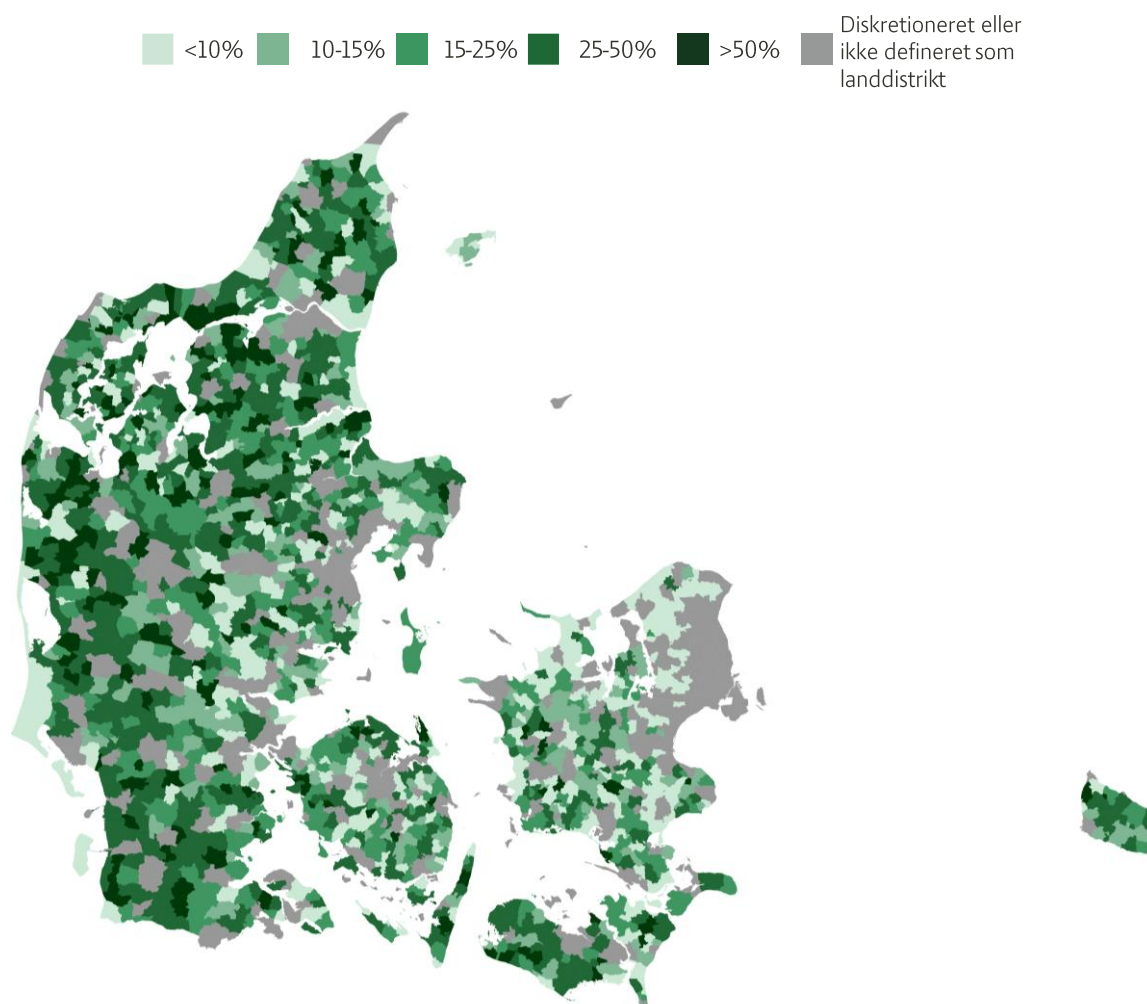
	Landbrugs- komplekset	Private arbejdspladser	Arbejds- pladser i alt	Arbejdspladser i landbrugskomplek- set som andel af pri- vate arbejdspladser	Arbejdspladser i landbrugskom- plekset som andel af arbejdspladser i alt
Bykommuner	13.174	1.257.093	1.755.569	1,0 pct.	0,8 pct.
Mellekommuner	13.689	303.834	431.895	4,5 pct.	3,2 pct.
Landkommuner	37.130	510.761	723.930	7,3 pct.	5,1 pct.
Yderkommuner	19.885	157.628	218.724	12,6 pct.	9,1 pct.
Yderområder (land- og yderkommuner)	57.015	668.389	942.654	8,5 pct.	6,0 pct.
Kan ikke fordeles	2.222	4.404	5.847		
Total	86.100	2.233.720	3.135.965	3,9 pct.	2,7 pct.

Anm.: Data inkluderer selvstændige, medarbejdende ægtefæller samt lønmodtagere. Afgrænsningen er lavet ud fra personernes primære tilknytning til arbejdsmarkedet. Totaler er beregnet med L&F input-output model ud fra foreløbige opgørelser af nationalregnskabet. De arbejdspladser, der ikke kan fordeles, er forskellen mellem de arbejdspladser der kan placeres ved hjælp af Danmarks Statistiks Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik (RAS) og de beregnede arbejdspladser fra input-output model-metoden. Yderområder refererer til landkommuner + yderkommuner.

Kilde: L&F pba. Danmarks Statistik Registerbaseret Arbejdsstyrkestatistik og L&F's input-output-model.

Figur 1 Beskæftigede i landbrugskomplekset i landdistrikterne

2024

Anm.: Sogneinddelingen tager udgangspunkt i 2025, mens beskæftigelsestallene er for 2024. Da en række sogne siden 2024 er lagt sammen, er data derfor aggregeret, så det svarer til sognekortet for 2025. Alle sogne med mindre end 3 beskæftigede i landbrugskomplekset er diskretioneret og indgår derfor ikke.

Kilde: L&F pba. Danmarks Statistik Registerbaseret Arbejdsstyrkestatistik

Boks 1 Definition af landdistrikter

Opgørelsen af landdistrikter følger klassifikationen, som er udarbejdet af det tidligere By-, Land- og Kirke-ministerie. I redegørelsen *Regional- og landdistriktpolitisk redegørelse 2025* fordeles de 2102 danske sogne på fem forskellige kategorier – hhv. *landdistrikt længere væk fra de større byer*, *landdistrikt tæt på de større byer*, *byområder længere væk fra de større byer*, *byområder i eller tæt på de større byer* og *småøer*. Dette er pba. nedenstående:

	Sognet ligger mindre end en halv times kørsel fra et større byområde (45.000 indbyggere eller mere)	Sognet ligger mere end en halv times kørsel fra et større byområde (45.000 indbyggere eller mere)
Mere end halvdelen af indbyggerne i sognet bor i byer med over 3.000 indbyggere	Byområde i eller tæt på større byer	Byområde længere væk fra de større byer
Mindre end halvdelen af indbyggerne i sognet bor i byer med over 3.000 indbyggere	Landdistrikter tæt på de større byer	Landdistrikter længere væk fra de større byer

Kilde: Regional- og landdistriktpolitisk redegørelse 2025

I dette notat er sognene identificeret med dette udgangspunkt og 2099 sogne er fordelt på de fem typer. I denne opgørelse mangler dermed tre sogne: Ørestad Sogn (dette indgår i denne opgørelse i Islands Brygges Sogn), Christiansø Sogn (der er for få observationer til at sognet kan indgå i data), Vejle Søndre Sogn (dette indgår i Sankt Nicolai Sogn). Dette vurderes ikke at ændre på sognenes klassifikation.

- Landdistrikt længere væk fra de større byer (807)
- Landdistrikt tæt på de større byer (662)
- Byområder længere væk fra de større byer (117)
- Byområder i eller tæt på de større byer (494)
- Småøer (19)

Tallene i parentes refererer til antallet af kommuner i den pågældende kategori.

Den geografiske fordeling af arbejdspladser er på baggrund af Danmarks Statistiks Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik (RAS) for 2024. Ud fra denne opgørelse kan vi placere direkte arbejdspladser men ikke de afledte arbejdspladser herfra.

Boks 2 Definition af beskæftigelse i primærproduktion og slagteri

Gennem Danmarks Statistiks registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, RAS, samt Danmarks adresseregister kan beskæftigede i landbrugskomplekset placeres geografisk efter bopæl og arbejdspladsens placering.

Analysen tager udgangspunkt i sogne, som er den mindste administrative enhed i Danmark. De senest tilgængelige tal, der er anvendt i denne artikel, er fra 2024. I den visuelle præsentation af data er der taget udgangspunkt i sogneinddelingen for 2025. Da en række sogne siden 2024 er lagt sammen, er data derfor aggregeret, så det svarer til sognekortet for 2025.

Analysen inkluderer selvstændige, medarbejdende ægtefæller samt lønmodtagere. Afgrænsningen er lavet ud fra personernes primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Når der henvises til private arbejdspladser, betyder dette arbejdspladser uden for brancherne liggende i offentlig administration, undervisning, offentligt sundhedsvæsen, pleje, institutioner, biblioteker og museer. Alle arbejdspladser uden for de omtalte offentlige brancher er defineret som private arbejdspladser.

De brancher, som er med i opgørelsen af landbrugskomplekset, er landbrug inkl. maskinstationer, fremstilling af kartoffelstivelse og sukker samt mejerier og slagterier.

DB07-branchekoderne er følgende:

- Landbrugskomplekset (11100:13000, 14100, 14200, 14300, 14400, 14500, 14610, 14620, 14700, 14910, 14920, 15000, 16100:1700, 101110:101300, 103100, 105100, 105200, 106200, 108100)

Boks 3 Definition af kommunetyper

Opdelingen af kommuner følger den kommuneklassificering, som tidligere blev anvendt i Naturstyrelsens (tidligere By- og Landskabsstyrelsens) landsplanredegørelser og i administrationen af Landdistriktsprogrammet. Opdelingen foretages ud fra 14 forskellige kriterier, herunder befolkningsmønstre, indkomst, beskæftigelse, landbrugets betydning mv. Der skelnes mellem følgende fire grupper:

- Yderkommuner (16)
- Landkommuner (30)
- Mellemkommuner (17)
- Bykommuner (35)

Tallene i parentes refererer til antallet af kommuner i den pågældende kategori.